

NOTITIE

Bureau Waardenburg bv Ecologie & landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

Gemeente Nijmegen
t.a.v. mr. L. Klaassen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 6 oktober 2022
ONS KENMERK: 22-0661/22.07228/AlrDr
UW KENMERK: VPL 116120
AUTEUR: A.M. Dreissen
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1
CONTROLE: G. Hoefsloot

Quickscan Wet natuurbescherming t.b.v. herontwikkeling UWV-terrein Fresiastraat te Nijmegen

De gemeente Nijmegen is voornemens om het terrein van het voormalige UWV-kantoor aan de Fresiastraat te Nijmegen te herontwikkelen. Op verzoek van gemeente Nijmegen heeft Bureau Waardenburg op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 12 september 2022) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep op beschermde soorten beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Een overzicht van de functie(s) van het plangebied en eventuele effecten op beschermde soorten/gebieden is weergegeven in Tabel 1. De beoordeling betreft de herontwikkeling van het UWV-terrein te Nijmegen.

- Het plangebied biedt geschikte groeiplaatsen voor de beschermde soort wilde averuit. Geadviseerd wordt om de aanwezigheid van exemplaren binnen het plangebied te onderzoeken.
- Het plangebied heeft mogelijk een functie voor vleermuizen en steenmarter als verblijfplaats. Geadviseerd wordt om nader onderzoek naar deze soorten uit te voeren.
- Het plangebied vormt essentieel foerageergebied voor de huismus. Noodzakelijk is om het totaaloppervlakte essentieel foerageergebied te

bepalen en om te beoordelen of er nabij het plangebied kwalitatief/kwantitatief voldoende alternatief leefgebied voor huismus beschikbaar is. Naar aanleiding van de resultaten dient in consult met de provincie te worden bepaald of er een ontheffing nodig is.

- De bebouwing heeft mogelijk functie als nestplaats voor gierzwaluw. Geadviseerd wordt om de aanwezigheid van gierzwaluwnesten in het gebouw te onderzoeken.
- De beplanting binnen het plangebied heeft betekenis als broedbiotoop van algemeen voorkomende vogelsoorten. Bij uitvoering van de werkzaamheden moet hiermee rekening worden gehouden worden (zie randvoorwaarden).

Mogelijk leiden de voorziene reconstructiewerkzaamheden tot extra depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden. Voor de uitvoering van de reconstructiewerkzaamheden (sloop- en aanlegfase) en gebruiksfase wordt geadviseerd om een stikstofdepositieberekening op nabijgelegen Natura 2000-gebieden uit te voeren.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van NNN/GNN waardoor negatieve effecten op het NNN/GNN kunnen worden uitgesloten. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom waardoor er geen sprake is van houtopstanden zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. Toetsing van dit onderdeel wordt achterwege gelaten.

Tabel 1 Wnb beoordeling beschermde soorten m.b.t. onderhavig plangebied en de voorziene ingreep

Soortgroep	Functie plangebied	Risico op negatieve effecten	Overtreding Wnb	Ontheffing Wnb nodig	Nader onderzoek/ maatregelen
Vissen, ongewervelden, amfibieën, reptielen en jaar rond beschermde vogelnesten	Geen	Nee	Nee	Nee	Nee
Wilde averuit	Groeiplaats	Ja	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
Steenmarter	Mogelijke verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Mogelijk	Nader onderzoek
Vleermuizen	Mogelijk verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Mogelijk	Boomininspectie en/of nader onderzoek
Vogels met jaar rond beschermd nest (huismus, gierzwaluw)	Nestplaats, (essentieel) foerageergebied	Ja	Mogelijk	Mogelijk	Beoordeel oppervlakte alternatief leefgebied/ nader onderzoek
Algemene vogelsoorten	Nestplaats	Ja	Mogelijk	Nee, indien maatregel	Maatregel

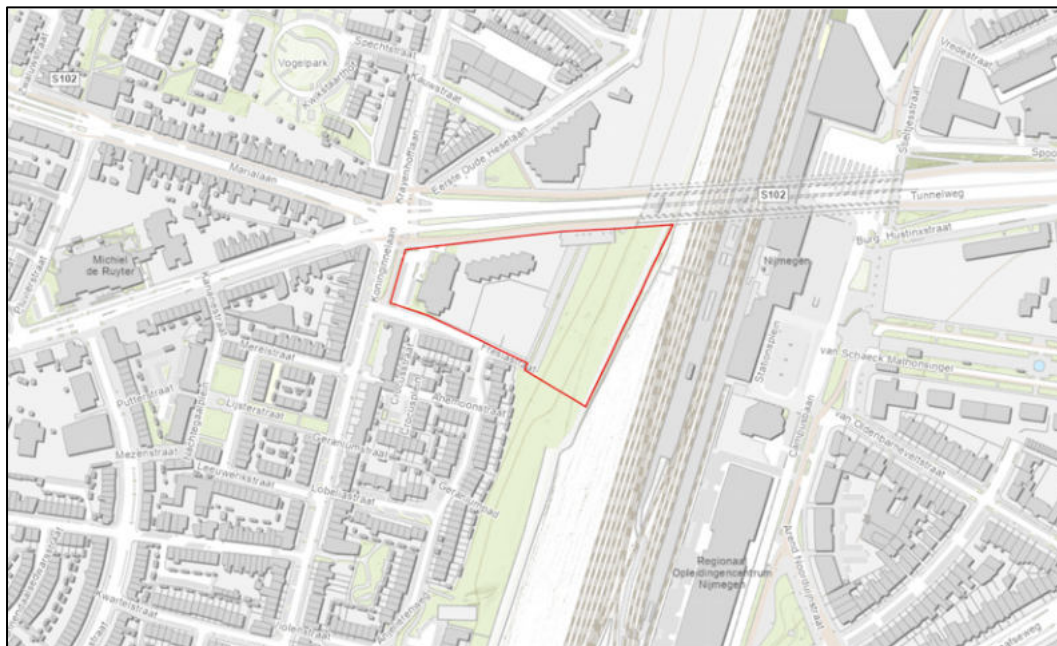

Toelichting

Beschrijving plangebied en directe omgeving

Het terrein van het voormalige UWV-kantoor ligt in de wijk Wolfskuil ten westen van de spoorlijn Nijmegen-Arnhem, nabij het centrum van Nijmegen. In het plangebied bevindt zich een kantoorgebouw, een verruigde parkeerplaats die gebruikt wordt als fietsrekkendepot waar grassen, kruiden en struiken op groeien, een deel van het spoortalud en een (actief gebruikte) fietsenstalling van treinstation Nijmegen. Het plangebied wordt omkadert door de Fresiastraat, Koninginnelaan en de Tunnelweg (S102). De ligging van het plangebied is weergegeven in Figuur 1.

Het L-vormig kantoorgebouw is vijf verdiepingen hoog (Figuur 2 en 3). Momenteel wordt deze anti-kraak bewoond. Aan de zijde van de Koninginnelaan (westzijde) bevindt zich de vooringang van de bebouwing en een verhard pleintje met een viertal lindes (Figuur 3). Binnen de grens van het plangebied staan aan deze zijde ook een rij gekandelaberde platanen en heesters. Aan de noordzijde van het plangebied staan binnen het plangebied meerdere bomen (vederesdoorn) dicht langs de bebouwing. Aan de noordoostzijde van het plangebied bevindt zich de fietsenstalling (Figuur 4). De fietsenstalling is geheel verhard. Aan de noordzijde van de fietsenstalling aan de rand van het plangebied staat een oude Canadese populier. Aan de zuidoostzijde van de bebouwing bevindt zich de voormalige parkeerplaats, welke nu een verruigd terrein met fietsrekken, gras, struiken, bramen en open stukken zanderige grond is (Figuur 2 en 4). Voorheen stond hier laagbouw en een kleine speeltuin die in 2019 zijn gesloopt. Aan de oostzijde van het plangebied ligt het spoortalud. Deze is volledig dichtgegroeid met braam en enkele bomen. Op het talud loopt een pad wat is begrensd is met hekwerk (Figuur 5). Het plangebied is, met uitzondering van de fietsenstalling, geheel afgesloten door hekwerk.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omkaderd) voormalig UUV-terrein te Nijmegen (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN).

Figuur 2 Zuidoostzijde van de bebouwing met de voormalige parkeerplaats met ruigte.

Figuur 3 Westzijde (voorkant) van de bebouwing.

Figuur 4 Oostkant van het plangebied met ruigte en fietsrekken. Het spoortalud is zichtbaar aan de linkerkant.

Figuur 5 Weg over het spoortalud aan de oostzijde van het plangebied.

Figuur 2 Ontwerptekening van het plangebied en omgeving. Opgang tot het plangebied komt rechtsboven vanaf het talud. (Bron: gemeente Nijmegen).

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door gemeente Nijmegen. De gemeente Nijmegen is voornemens het plangebied te herontwikkelen. De aanwezige gebouwen in het plangebied worden verwijderd om nieuwbouw mogelijk te maken. Er komt een nieuwe entree naar het treinstation en de infrastructuur wordt aangepast. In dit rapport is ervanuit gegaan dat de groenstructuren binnen het plangebied gekapt/gerooid zullen worden (worst-case benadering). Hieronder vallen niet de platanen ten westen van het plangebied en de grote Canadese populier ten noorden van de fietsenstalling. Een bestemmingsplanwijziging is nodig om de herinrichting te realiseren. De planning voor de ontwikkelingen is nog niet vastgesteld.

Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. De wet regelt de bescherming van soorten, Natura 2000-gebieden en houtopstanden binnen drie takken, te weten: Soortenbescherming, gebiedenbescherming en bescherming van houtopstanden.

De verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten planten en dieren (aspect Soortenbescherming) zijn in de Wnb opgenomen in Hoofdstuk 3 en beschreven per beschermingsregime. De regels die toezien op bescherming van Natura 2000-gebieden (aspect gebiedenbescherming) zijn opgenomen in Hoofdstuk 2 van de Wnb. De regels voor de bescherming van houtopstanden (aspect bescherming van houtopstanden) zijn beschreven in Hoofdstuk 4 van de Wnb.

In de voorliggende notitie wordt getoetst aan de verbodsbepalingen zoals die zijn opgenomen binnen de drie hierboven genoemde takken: soortenbescherming, gebiedenbescherming en bescherming van houtopstanden. Tevens zal worden gekeken naar planologische/provinciaal (niet Wnb) beschermde gebieden (Gelders Natuurnetwerk/ Groene Ontwikkelingszone).

Soortenbescherming

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie Gelderland een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Alle inheemse vogels zijn beschermd op grond van de Wnb. Voor de meeste soorten geldt dat hun nesten alleen beschermd zijn in de periode dat ze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal soorten heeft de provincie bepaald dat hun nesten

in principe jaarrond beschermd zijn (provinciale “Lijst soorten met jaarrond beschermde nesten”). Hierbij maakt de provincie onderscheid tussen:

Categorie 1 t/m 4 soorten: soorten waarvan de nesten als permanente verblijfplaats kwalificeren (jaarrond beschermde nesten).

Categorie 5 soorten: soorten waarvan de nesten als permanente verblijfplaats *kunnen* kwalificeren indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn (*mogelijk* jaarrond beschermde nesten).

Gebiedenbescherming

Natura 2000-gebieden

“Natura 2000” is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden waarin bepaalde diersoorten, plantensoorten en (essentiële) onderdelen van hun natuurlijk/functioneel leefgebied beschermd worden ten einde de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden of verbeteren. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudings-doelstellingen geformuleerd met daarbij behorende doelsoorten, habitats en habitat specifieke kenmerken. Als gevolg van werkzaamheden/herontwikkeling kan zowel direct als indirect (door externe werking) sprake zijn van een al dan niet negatief effect op (de instandhoudings-doelstellingen van) een Natura 2000-gebied.

Het plangebied ligt op ongeveer 4 km afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied “Rijntakken”. Op ca. 6 km afstand over de grens naar Duitsland ligt het Natura 2000-gebied “Vogelschutzgebiet; Unterer Niederrhein”. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand van het plangebied. De herontwikkeling dient getoetst te worden aan het aspect gebiedenbescherming van de Wnb, waarbij bepaald moet worden of al dan niet sprake kan zijn van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden.

Provinciale/planologische bescherming van gebieden

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones), waardoor eventuele negatieve effecten (en daarmee een toetsing) op het NNN/GNN kunnen worden uitgesloten.

Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt houtopstanden buiten de bebouwde kom met een oppervlakte van minimaal 10 are (1000 m²) en rijbeplantingen die bestaan uit meer dan 20 bomen (art. 1.1).

Onderhavig plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom, waardoor geen sprake is van een houtopstand (zoals gedefinieerd in de Wnb). Hierdoor kan een toetsing aan het onderdeel bescherming van houtopstanden van de Wnb achterwege worden gelaten.

Methodiek onderzoek

Op basis van een bronnenonderzoek en een veldbezoek wordt een uitspraak gedaan over of met de voorziene ingreep rekening moet worden gehouden met het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten planten en dieren in of direct nabij het plangebied en wordt beoordeeld of een negatief effect op beschermde soorten al dan niet kan worden uitgesloten. Soorten die in of nabij het plangebied voorkomen en waarvoor binnen provincie Gelderland een vrijstelling (van verbodsbepalingen uit de Wnb) is verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, worden in onderhavig onderzoek/onderhavige toetsing buiten beschouwing gelaten. Omdat deze soorten wel vallen onder de Zorgplicht zullen, indien van toepassing, hiervoor wel maatregelen worden beschreven.

Bronnenonderzoek

Onderhavige Quicksan is een actualisatie van een eerdere Quicksan die is uitgevoerd in 2019 (Karels, 2019). Naar aanleiding van de Quicksan uit 2019 is tevens vleermuis- en steenmarteronderzoek uitgevoerd naar mogelijke verblijfplaatsen in het voormalig UWV-kantoor en spoortalud (Karels, 2019). Resultaten van dit onderzoek zijn in huidige Quicksan als bron gebruikt.

Voor het bronnenonderzoek is op d.d. 14-09-2022 de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om na te gaan welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Bij het raadplegen van de verspreidingsgegevens is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. 1 km om het plangebied en gegevens tot 5 jaar oud.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is tevens het Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen (Bureau Waardenburg, 2022) geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van beschermde soorten van de Wnb die in de gemeente voorkomen met hun verspreiding. De gegevens zijn afgeleid van gegevens uit de NDFF (periode 2017-2021).

Veldbezoek

Het plangebied en de directe omgeving zijn op 12 september 2022 geïnventariseerd/geïnspecteerd. Het terrein van het voormalig UWV-kantoor en het spoortalud waren niet toegankelijk en zijn op afstand geïnspecteerd. Het verruigde terrein en de fietsenstalling waren wel toegankelijk. Tijdens de inventarisatie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten en de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten en natuurwaarden. De bomen zijn geïnspecteerd op geschikte holtes of nesten voor vleermuizen of vogels met behulp van een verrekijker. Omdat de bomen in blad stonden, waren veel bomen niet volledig inspecteerbaar op het voorkomen van holtes/loszittende schors. Nesten van zowel eekhoorns als vogels konden – in verband met grootte – wel eventueel worden vastgesteld/uitgesloten. Op basis van locatiekenmerken en ecologische expertise is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Effectbepaling- en beoordeling

Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de (mogelijke) functie van het plangebied voor beschermde soorten/gebieden en de voorgenomen ingreep. In deze notitie zijn de volgende werkzaamheden getoetst:

- Sloop van bebouwing op het UWV-terrein;
- Verwijderen van al het groen binnen het plangebied;
- Effecten van nieuwbouw binnen het plangebied.

Op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek is bepaald of met de voorziene ingreep rekening moet worden gehouden met het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in of direct nabij het plangebied. Indien het voorkomen van beschermde soorten niet uitgesloten kan worden, is bepaald of maatregelen/nader onderzoek nodig zijn/is. Als de voorgenomen ingreep (mogelijk) leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen uit de Wnb, is nagegaan of dat een ontheffing moet worden verkregen.

Daarnaast is beoordeeld of een negatief effect op Natura 2000-gebieden al dan niet kan worden uitgesloten. Wanneer een negatief effect niet kan worden uitgesloten wordt nagegaan of een voortoets/stikstofdepositieberekening dient te worden uitgevoerd.

ASPECT SOORTENBESCHERMING

Beschermde soorten en eventuele functie(s) van het plangebied

Op basis van verspreidingsgegevens, de ligging van het plangebied (versnipperd, geen verbinding met groene gebieden) en aanwezig biotoop (veel menselijke activiteit en afwezigheid van water, afwezigheid van waardplanten) wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor vissen, ongewervelden, amfibieën en reptielen. Deze soortgroepen zullen derhalve niet verder worden behandeld in deze notitie.

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor beschermde soorten planten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Planten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de soort wilde averuit (*Beschermingsregime andere soorten*, NDFF). Dit betreffen exemplaren langs het spoor ter hoogte van de Tunnelweg (exemplaren van wilde averuit zijn hier tijdens het veldbezoek ook waargenomen) op minder dan 50m van onderhavig plangebied. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied (incl. het spoortalud) geschikte groeiplaatsen biedt voor deze beschermde plantensoort. Het voorkomen van wilde averuit binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten.

Voor overige beschermde plantensoorten geldt dat hun voorkomen nabij het plangebied op basis van verspreidingsgegevens en/of afwezigheid van geschikt biotoop redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

In de stad Nijmegen komt de steenmarter voor, een soort van *Beschermingsregime andere soorten* (NDFF). Steenmarters kunnen (braakliggende) terreinen gebruiken als onderdeel van hun jachtterritorium. Delen van het plangebied zoals het terrein rond de bebouwing en het spoortalud zijn voor steenmarter geschikt foerageergebied. Op het spoortalud kan niet worden uitgesloten dat er geschikte verblijfplaatsen zijn voor steenmarter onder de braamruigte (holen, dichte takkenhopen). Het plangebied is volledig afgerasterd, echter voor de kleine steenmarter is het wel toegankelijk. Het terrein rondom de bebouwing was tijdens het veldbezoek niet toegankelijk voor inspectie, waardoor geschikte en toegankelijke openingen voor steenmarters in de bebouwing niet kunnen worden uitgesloten. Steenmarters kunnen verblijfplaatsen hebben in leegstaande bebouwing. Vanwege deze elementen kan het voorkomen van een verblijfplaats in het plangebied niet worden uitgesloten.

Er zijn geen waarnemingen van kleine marterachtigen in de omgeving (NDFF). Het plangebied biedt weinig potentie als leefgebied voor deze soorten wegens de kleine omvang, stedelijke omgeving, hoge mate van verstoring en versnippering en de lage habitatkwaliteit (geen vochtige greppels, slootkanten en sloten). Op basis van verspreidingsgegevens en biotoop wordt het voorkomen van verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van kleine marterachtigen uitgesloten. Incidentele passages van kleine marterachtigen kunnen niet worden uitgesloten.

Bosmuis, huisspitsmuis, vos, egel en haas zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen (NDFF). Dit zijn allen soorten van het *Beschermingsregime andere soorten* waarvoor binnen de provincie Gelderland een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen van de Wnb. Deze soorten worden in onderhavige notitie buiten beschouwing gelaten.

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis. In 2019 is vleermuisonderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen in het binnen het plangebied, waarbij twee paarverblijfplaatsen en een mogelijk winterverblijf van gewone dwergvleermuis zijn vastgesteld in de bebouwing (Karels, 2019). Naar aanleiding van dit onderzoek is ontheffing ontleend en zijn er diverse tijdelijke vleermuiskasten opgehangen in de omgeving.

Hieronder staat aangegeven welke functie(s) het plangebied mogelijk heeft voor vleermuizen. Hierbij wordt een onderscheidt gemaakt tussen vaste verblijfplaatsen en vliegroutes/foerageergebied omdat zowel vaste verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- en [massa]winterverblijven) als essentiële vliegroutes en foerageergebieden beschermd zijn op grond van de Wnb.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

De bebouwing heeft open stootvoegen in de gevels. Deze stootvoegen bieden vleermuizen toegang tot de luchtsponw. Op de plaatsen waar de aftimmering langs de bebouwing beschadigd is kan dit toegang bieden tot holle ruimtes. Deze holtes

kunnen door gebouwbewonende vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats. De bebouwing was niet toegankelijk voor inspectie tijdens het veldbezoek. Bij het voorgaand veldonderzoek (2019) was de kelder van het gebouw toegankelijk voor vleermuizen en leek geschikt als winterverblijf.

Langs de Koninginnelaan staat een rij gekandelaberde platanen op het terrein van het voormalige UWV-kantoor. In enkele van deze bomen zijn holten zichtbaar. Holtes kunnen door boombewonende soorten vleermuizen gebruikt worden als verblijfplaats. Zowel de bebouwing als de gekandelaberde platanen kunnen betekenis hebben als paar-, zomer-, kraam-, winter- en/of massawinterverblijfplaats (laatste alleen in bebouwing voor gewone dwergvleermuizen) voor vleermuizen.

Vliegroutes

Vliegroutes zijn beschermd op grond van de Wnb als ze van wezenlijk belang zijn voor het functioneren van een verblijfplaats van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn lijnvormige elementen aanwezig onder andere in de vorm van het spoortalud, beplanting en gebouwen. Deze elementen hebben geen wezenlijke betekenis voor vleermuizen omdat er alternatieven zijn in de vorm van andere bebouwing en beplanting die vleermuizen kunnen gebruiken ter oriëntatie en als beschutte vliegroute.

Foerageergebied

Vleermuizen foerageren vaak langs randen van beplantingen omdat zich daar veel insecten ophouden en omdat de bomen luwte bieden. Foerageergebieden zijn beschermd op grond van de Wnb indien ze van wezenlijke betekenis zijn en er geen alternatieve foerageergebieden beschikbaar zijn voor een lokale groep vleermuizen. Het plangebied is niet van wezenlijke betekenis als foerageergebied voor vleermuizen omdat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is.

Vogels

Vogelsoorten uit categorieën 1 t/m 4

Er zijn in het plangebied en de directe omgeving waarnemingen bekend van diverse vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 4 te weten: buizerd, gierzwaluw, huismus en sperwer. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten en/of individuen van buizerd en sperwer waargenomen. Door de ligging van het plangebied in de bebouwde kom (veel verstoring door menselijke activiteiten en infrastructuur) kan een nest in de bomen van (de schuwere soorten) sperwer en buizerd worden uitgesloten.

De gebouwen in het plangebied vormen vanwege de platte daken geen geschikt broedbiotoop voor de gebouwbewonende huismus. In de omliggende woningen aan de Fresiastraat en Anjelierenweg broeden huismussen. De lokale populatie bestaat uit ongeveer 40 paartjes. Deze paartjes gebruiken het plangebied als deel van hun foerageerbiotoop. In het broedseizoen heeft het plangebied een essentiële functie als foerageergebied waar de vogels zaden en insecten verzamelen voor hun jongen. In 2021 is een alternatief foerageergebied (compensatiegebied) ontwikkeld op en naast het spoortalud ten zuiden van/buiten het plangebied (Hoefsloot, 2021).

Hiermee zorgt de gemeente Nijmegen dat er ondanks de voorziene ontwikkelingen geen afname is van beschikbaar foerageergebied voor de huismus.

Als gevolg van verval zijn diverse openingen ontstaan in de bebouwing. Deze bieden mogelijk geschikte nestgelegenheid voor gierwaluw, waardoor het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de gierwaluw niet kan worden uitgesloten. Gierzwaluwen gebruiken een groot oppervlakte als foerageergebied en jagen hoog in de lucht. Daardoor zijn ze niet direct afhankelijk van structuren in het plangebied als voedselbron en vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied.

Vogelsoorten uit de categorie 5 en algemene vogelsoorten

Het plangebied vormt geschikt broedbiotoop en leefgebied voor vogelsoorten uit categorie 5 (o.a. ekster). Omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve nestplaatsen zijn genieten deze nesten geen jaarrond bescherming. Het plangebied is tevens geschikt broedbiotoop en leefgebied voor algemene soorten vogels zoals houtduif, merel, zwartkop en winterkoning.

Toetsing effect(en) t.a.v. Wnb

In dit hoofdstuk worden enkel de beschermde soorten beschreven waarvan het voorkomen van essentiële onderdelen van (functioneel) leefgebied en/of vaste rust- en/of verblijfplaatsen binnen of direct nabij het plangebied niet kunnen worden uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied naar verwachting geen essentiële functie en zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep om die reden uitgesloten.

Planten

Het plangebied biedt geschikte groeiplaatsen voor de wilde averuit welke op korte afstand van het plangebied (<50m) groeit. Indien exemplaren van deze soort aanwezig zijn in het plangebied zullen de werkzaamheden leiden tot het vernietigen van deze exemplaren. Dit is een overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. Om uitsluitel te kunnen geven over de aanwezigheid van exemplaren wilde averuit in het plangebied is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Grondgebonden zoogdieren

Als het plangebied een functie heeft voor de beschermde steenmarter kunnen de voorgenomen werkzaamheden leiden tot het vernietigen van essentiële onderdelen van het leefgebied en mogelijk het doden van beschermde dieren. Dit zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb. Om uitsluitel te kunnen geven over de huidige betekenis van het plangebied voor de steenmarter (welke functies, bijvoorbeeld verblijfplaatsen en foerageergebied) is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Vleermuizen

In de bomen en bebouwing binnen het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Indien vleermuizen de bomen en/of bebouwing als een verblijfplaats gebruiken, zorgen de kap-/sloopwerkzaamheden voor het vernietigen van deze verblijfplaatsen en mogelijk het doden van individuen. Dit is een overtreding van de Wnb. Om uitsluitel te geven over de huidige betekenis van het plangebied als verblijfplaats voor vleermuizen is nader onderzoek nodig.

Ervan uitgaande dat de geplande werkzaamheden bij daglicht zullen worden uitgevoerd, kan verstoring (als gevolg van trilling, licht en geluid) van foeragerende vleermuizen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vogels

Voor de huismus verdwijnt leefgebied in de vorm van schuil- en foerageermogelijkheden in het verruigd terrein. Dit kan invloed hebben op de functionaliteit van de nabijgelegen nestlocaties. Naar aanleiding van het voorgaand onderzoek (Karels, 2019) is toentertijd voldoende aanvullend foerageergebied ontwikkeld om de toenmalige oppervlakte essentieel foerageergebied binnen het plangebied te compenseren. Echter, het oppervlakte verruigd terrein binnen het plangebied is sindsdien (2019-2020) toegenomen (wegens sloop van het schoolgebouw). Er dient opnieuw te worden beoordeeld of het oppervlakte gerealiseerd compensatiegebied voldoende is qua omvang en kwaliteit. Op basis van deze beoordeling kan worden vastgesteld of er een ontheffing van de Wnb nodig is, of aanvullende compenserende maatregelen nodig zijn.

De bebouwing binnen het plangebied heeft mogelijk een functie als nestplaats van gierzwaluw. Indien hier nesten aanwezig zijn leiden de werkzaamheden tot vernietiging van jaarrond beschermde nesten van deze soort. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. Om uitsluitel te kunnen geven over de aanwezigheid van nesten van gierzwaluw in de bebouwing is nader onderzoek nodig. Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek kan worden vastgesteld of een ontheffing van de Wnb nodig is en of mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn.

Werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen leiden tot het vernietigen van niet-jaarrond beschermde nesten en het verstoren van nesten zodanig dat broedsels mislukken. Dit is verboden op grond van de Wnb. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk, deze effecten dienen voorkomen te worden. Voor maatregelen zie 'Randvoorwaarden'.

ASPECT GEBIEDSBESCHERMING

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op ca. 4 km afstand tot Natura 2000-gebied "Rijntakken". Op ca. 6 km afstand over de grens naar Duitsland ligt het Natura 2000-gebied "Vogelschutzgebiet; Unterer Niederrhein". Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand tot de planlocatie.

Toetsing effect(en) i.h.k.v. Wnb

Voor Natura 2000-gebieden en de daarbij aangewezen doelsoorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld en uitgewerkt (Beheerplan). Als gevolg van werkzaamheden/herontwikkeling kan zowel direct als indirect (door externe werking) sprake zijn van een negatief effect op de instandhoudings-doelstellingen van een Natura 2000-gebied. Effecten kunnen van ruimtelijke (oppervlakte verlies, versnippering) fysische (bijv. verdroging, vernatting), mechanische (bijv. verstoring door betreding, trillingen, geluid en licht) en/of chemische (bijv. stikstofdepositie, verontreiniging) aard zijn.

Sloop- en aanlegfase

Gezien de afstand tussen de planlocatie en het Natura 2000-gebied "Rijntakken" en de hoeveelheid verstoring in de huidige situatie kunnen effecten van ruimtelijke, fysische en mechanische aard redelijkerwijs worden uitgesloten. Mogelijk is als gevolg van de voorziene sloop- en bouwwerkzaamheden wel sprake van extra depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden, waardoor een (al dan niet significant) chemisch effect niet kan worden uitgesloten.

Op basis van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering geldt er een bouwvrijstelling voor eenmalige aanlegactiviteiten voor wat betreft stikstof. Dit betekent dat er geen vergunning nodig is voor effecten van stikstofdepositie in de sloop- en aanlegfase. Opgemerkt wordt dat er risico's zitten aan het gebruik van de bouwvrijstelling (de juridische houdbaarheid is nog onduidelijk), waardoor bij grote projecten of projecten met een lange doorlooptermijn wordt geadviseerd om ook voor de sloop- en aanlegfase de hoeveelheid stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te berekenen.

Gebruiksfase

Het voormalig UWV-kantoor wordt op het moment gebruikt als anti-kraak woning. De nieuwe bestemming betreft tevens wonen, echter op grotere schaal. Er is mogelijk sprake van extra stikstofdepositie in de gebruiksfase. Negatieve (chemische) effecten op Natura 2000-gebieden in deze fase kunnen niet worden uitgesloten. Geadviseerd wordt om de hoeveelheid stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te berekenen.

BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING

- Het vernietigen of aantasten van exemplaren van de beschermde plant wilde averuit is een overtreding van de Wnb (verbodsbepaling Art. 3.10 lid 1c). Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van groeiplaatsen/exemplaren van wilde averuit vast te stellen. Als de ingreep zorgt voor aantasting van exemplaren van deze plant is een ontheffing van de Wnb nodig.
- Het vernietigen of aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarters is een overtreding van de Wnb (verbodsbepaling Art. 3.5 lid 1 en 4). Indien uit veldonderzoek blijkt dat vleermuizen en/of steenmarters aanwezig zijn en schade aan verblijfplaatsen niet te voorkomen is, is een ontheffing van de Wnb nodig.
- De ingreep zorgt voor vernietiging van essentieel leefgebied van de huismus, wat een overtreding van de Wnb is (verbodsbepaling Art. 3.1 lid 1 en 2). Er dient beoordeeld te worden of er kwalitatief/kwantitatief voldoende alternatief leefgebied

(compensatiegebied) beschikbaar is. In consult met de provincie is er mogelijk geen ontheffing van de Wnb nodig.

- Het vernietigen of aantasten van jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw is een overtreding van de Wnb (verbodsbepaling Art. 3.1 lid 1 en 2). Indien uit veldonderzoek blijkt dat gierzwaluwnesten aanwezig zijn in de bebouwing, is een ontheffing van de Wnb nodig.
- Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde (niet jaarrond beschermde) nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is een overtreding van de Wnb (verbodsbepaling Art. 3.1 lid 1, 2 en 4). Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. Het vernietigen en verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden hieronder).
- Risico op verstoren algemene/vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren zoals egel en diverse muizensoorten van het *Beschermingsregime andere soorten*. Voor deze soorten geldt binnen provincie Gelderland een vrijstelling voor overtreding van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Voor deze soorten geldt echter wel de Zorgplicht.

Om een ontheffing aan te kunnen vragen moet het wettelijk belang van de ingreep worden onderbouwd en moeten alternatieven zijn onderzocht.

Aanbevelingen nader onderzoek

- Onderzoek het spoortalud en verruigde delen van het plangebied op de aanwezigheid van exemplaren van wilde averuit. Dit onderzoek kan ook in de winterperiode plaatsvinden omdat wilde averuit een vaste plant is en in de winterperiode goed te vinden is.
- Onderzoek het spoortalud en de bebouwing op een verblijfplaats voor steenmarters. Dit kan door een inspectie uit te laten voeren door een deskundige en een of meerdere cameravallen te plaatsen.
- Voer nader onderzoek uit naar de functie van het plangebied (bebouwing en platanen) als paar-, zomer-, kraam-, winter- en/of massawinterverblijfplaats (laatste alleen in bebouwing voor gewone dwergvleermuizen) voor vleermuizen. Werk volgens het vleermuisprotocol 2021.
- Bepaal het totaaloppervlakte essentieel foerageergebied van de huismus binnen het plangebied. Beoordeel of er qua omvang en kwaliteit voldoende alternatief foerageergebied (compensatiegebied) aanwezig is in de nabije omgeving (talud ten zuiden van het spoortalud/plangebied). Zo niet, beoordeel welke aspecten ontoereikend zijn en wat er nodig is om het compensatiegebied te verbeteren.

Randvoorwaarden (maatregelen) voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

- Voorkom verstoren (en vernietigen) van vogelnesten die in gebruik zijn. Dit kan door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode maart tot en met augustus. Echter, ook nesten van vogels die buiten dit regulier broedseizoen broeden zijn beschermd.

- Voor andere soorten waar nader onderzoek voor nodig is kunnen ook diverse randvoorwaarden nodig zijn. Na afronding van het onderzoek kunnen deze bepaald worden.
- Voor enkele meer algemene *vrijgestelde* diersoorten die direct nabij het plangebied kunnen voorkomen (zoals muizen en egel) geldt binnen provincie Gelderland een vrijstelling in het kader van ruimtelijk handelen. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht van de Wnb. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor zowel in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving als voor beschermde natuurgebieden. Handelingen die nadelige gevolgen kunnen veroorzaken op dieren, planten en natuurgebieden dienen bij voorkeur achterwege gelaten te worden. Wanneer dit niet mogelijk is moeten de gevolgen van de handelingen voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden. Geadviseerd wordt om buiten de kwetsbare periode (maart-augustus) te werken en de werkzaamheden in één richting uit te voeren, zodat dieren de mogelijkheid krijgen te vluchten.

Kansen voor natuur

Het plangebied biedt kansen om de natuurwaarden voor insecten, grondgebonden zoogdieren en vogels te behouden of te versterken. Deze kansen zijn weergegeven in bijgeleverde kansentabel.

Literatuur

Bureau Waardenburg, 2022. Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen. Bureau Waardenburg, Culemborg.

NDFF, 2022, Nationale database Flora en Fauna, geraadpleegd op 5 juli 2022.

Karels, M.A., 2019. Quick scan Wet natuurbescherming UWV-terrein te Nijmegen. Kenmerk 19-0029/19.01062/AnKar. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Karels, M.A., 2019. Veermuis- en steenmarteronderzoek UWV-terrein te Nijmegen. Kenmerk 19-0029/19.08982/AnKar. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
ir. E.J.F. de Boer
d.d. 4 oktober 2022

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl